

Bezpečnostní směrnice pro potápění

Vydal FV Svazu pro spolupráci s armádou ČSSR

Svaz potápěčů Československa

BEZPEČNOSTNÍ SMĚRNICE
PRO POTÁPĚNÍ
VE SVAZARMU

Federální výbor Svazarmu ČSSR
Svaz potápěčů Československa
1972

I. Všeobecná ustanovení

1. Bezpečnostní směrnice se vztahují na veškerou potápěčskou činnost prováděnou organizacemi Svazarmu ČSSR a jsou závazné pro všechny členy takových organizací. Stanovují zejména:
 - a/ bezpodmínečně dodržovat a dbát na dodržování všech bodů všeobecných ustanovení těchto směrnic,
 - b/ podle druhů směrnic dodržovat a dbát na dodržování bezpečnostních směrnic určených pro prováděnou činnost.
2. Všichni členové Svazu potápěčů ČSSR provozující aktivně sportovně potápěčskou činnost, musí mít platnou lékařskou prohlídku. Toto ustanovení platí i pro uchazeče základního výcviku.
 - a/ Lékařská prohlídka je platná jeden rok. Musí být obnovena vždy po roce a po každé infekční chorobě nebo po pracovní neschopnosti trvající déle než 3 týdny.
 - b/ Pro výcvik v Základní škole potápění /ZŠP/ stačí potvrzení lékaře /obvodního, závodního nebo školního/, že uchazeč je zdravý a může bez obtíží plavat a potápět se do malých hloubek /max. 4 m/.
 - c/ Pro výcvik ve Škole přístrojového potápění /ŠPP/ a pro ostatní činnost potápěčů, musí být prováděna lékařská prohlídka v rozsahu požadovaném lékařskou komisí Svazu potápěčů Svazarmu ČSSR. Výsledek prohlídky zapíše pověřený lékař do Průkazu potápěče.
3. Výcvik potápěčů se provádí podle platných výcvikových směrnic Svazu potápěčů Svazarmu ČSSR.
4. Oprávnění jednotlivých výcvikových stupňů - ZŠP, ŠPP, Bronzový-Stříbrný-Zlatý odznak, Federální instruktor, jsou uvedena ve výcvikových směrnicích Svazu potápěčů Svazarmu ČSSR.
5. Uchazeči, kteří před zahájením výcviku nedosáhli plnoletosti, musí mít písemné svolení rodičů nebo zákonných zástupců.
6. Potápěčskou akci /např. klubové soustředění, výcvikovou školu, práce pod vodou apod./ vede vedoucí akce starší 21 let nebo jeho zodpovědný zástupce, stanovený do funkce radou klubu - vedením ZOČ, ředitelem HZ. Zodpovídá za celkový průběh akce, organizuje a řídí veškerou činnost skupiny. Přímou neřídí vlastní činnost potápěčů pod vodou. Při řízení akce se nesmí potápět.

7. Za vlastní potápěčskou činnost pod vodou zodpovídá instruktor - vedoucí potápěč starší 21 let, vlastníci nejméně Bronzový odznak. Do funkce je stanoven radou klubu - vedením ZOČ, ředitelem HZ.
Před každým sestupem jmenuje návodčího a jistícího potápěče. Instruktor - vedoucí potápěč může zastávat též funkci vedoucího akce, a to za předpokladu, že se nebude potápět.
8. Návodčí musí být zkušený potápěč starší 18 let, který má výcvikový kvalifikační stupeň oprávnující jej k potápění do hloubky, ve které probíhá akce /sestup/. Příkazy přijímá pouze od instruktora -vedoucího potápěče. Při sestupu potápěčů a po dobu trvání jejich sestupu, je s nimi ve spojení pomocí smluvených signálů a signálního lana. V případě sestupu celé skupiny potápěčů /dva i více/, kontroluje jejich činnost s hladiny-vizuálně, kontrolou vydechovaného vzduchu.
9. Jistící potápěč, kterého jmenuje instruktor-vedoucí potápěč, přijímá příkazy během sestupu potápěčů pouze od vedoucího potápěče. Jistící potápěč je po celou dobu sestupu potápěčů připraven okamžitě zasáhnout v případě nepředvídaných událostí. Je oblečen do /neoprénového/ obleku, má připraven přístroj, ploutve, masku, dýchací trubici, nůž, svítilnu, záchrannou vestu aj.
Musí být starší 18 let a musí mít kvalifikační stupeň oprávnující jej k potápění do hloubky, ve které probíhá akce /sestup/.
10. Před zahájením výcviku musí být cvičenci seznámeni s podmínkami přijetí a Bezpečnostními směrnicemi. Jejich znalost potvrdí vlastnoručním podpisem. U cvičenců, kteří nedosáhli plnoletosti, musí být s podmínkami přijetí a Bezpečnostními směrnicemi seznámeni rodiče či zákonní zástupci, kteří jejich znalost potvrdí vlastnoručním podpisem.
11. Před každým zahájením výcviku nebo jiné akce, musí být potápěč seznámen s místem akce, místem nejbližšího telefonu, s možností nejrychlejšího přivolání lékařské pomoci, popřípadě s možností nejrychlejší přepravy postiženého k lékaři. Dále je nutno prověřit hloubku, proud, dno, teplotu vody a další okolnosti, které mohou mít vliv na bezpečnost potápěčů.
12. Každý frekventant výcvikové školy musí být před zahájením praktického výcviku pod vodou seznámen s nemocemi a úrazy, které se mohou při výcviku vyskytnout, musí vědět jak poskytnout postiženému první pomoc do příchodu lékaře a ovládat oživování /dýchání z úst do úst, nepřímá masáž srdce/. Při jakékoliv nehodě je nutno zavolat

lékaře, nebo co nejdříve dopravit postiženého k lékaři /dovoluje-li to charakter úrazu/.

13. Při jakékoliv akci či výcviku je nutno přesně stanovit program, určit návodčího a jisticího potápěče. Není-li přítom lékař, je nutno stanovit příslušná záchranná opatření.
14. Před každým sestupem musí být potápěč řádně poučen o požadovaném úkonu a podmínkách, ve kterých bude úkon provádět.
15. Místo, ve kterém se potápěč potápí, musí být zabezpečeno proti házení jakýchkoliv předmětů do vody, plavbě lodí apod. Plavidlo, ze kterého potápěč sestupuje, musí být náležitě zakotveno, označeno příslušnou vlajkou podle platných plavebních předpisů /mezinárodní kód a vlajka CMAS - viz příloha/ a upraveno tak, aby sestup a výstup byl bezpečný. Plavidlo nesmí být přetíženo.
16. Potápěčská výstroj i výzbroj musí být udržována stále v použitelném a úplném stavu. Je zakázáno používat plicní automatiky i jinou potápěčskou techniku vyrobenou svépomocí, pokud nejsou dříve předzkušeny. Používání potápěčských přístrojů a automatik je povoleno do hloubek, které jsou uvedeny ve zkušebním protokolu, rozhodnutí či záručním listu automatiky. Přístroje a výstroj musí být před každým použitím a po použití řádně prohlédnuta a zjištěné závady odborně odstraněny. Je zakázáno používat pro potápěčskou činnost kyslíkové přístroje. Výjimky povoluje Federální rada Svazu potápěčů Svazarmu ČSSR.
17. Je zakázáno potápět se bez dostatečného zajištění a materiálního vybavení. Potápí-li se jen jeden potápěč, musí být bezpodmínečně uvážen na signálním lanu. Signální lano musí být potápěč uvázeno jako první část výstroje a jako poslední jej odkládá. Jako signálních lan se doporučuje používat zásadně silonových lan pletených /nejmenší průměr 8 mm/.
18. Potápí-li se více potápěčů, jistí se při sestupu vždy dva navzájem bez signálního lana a dorozumívají se saluvenými signály. Při sestupu více potápěčů a menší viditelnosti jak 2,0 metrů, se musí dvojice jistit navzájem tím, že se přiváží na spojovací lano dlouhé 2 m. Při jakékoliv příhodě /např. ztráta orientace, nedostatek vzduchu, pocit chladu apod./, je nutné, aby se potápěči okamžitě společně vynořili. Výstup musí být proveden kontrolovaně, ne větší rychlostí než 20 m/min.

Během potápění musí být mimo návodčího v pohotovosti jeden jis-

tící potápěč s dýchacím přístrojem. Doporučuje se používat záchrannou vestu - kompenzátor.

19. Při potápění na nádech ve volné vodě musí být potápěč uvázan na lanu s minimální pevností 30 kp, spojeném s plovoucí bóji o výtlačku minimálně 5 kp.
20. V případě, že potápění je prováděno ve větší vzdálenosti od břehu jak 50 m, nebo na velkých vodních plochách, je bezpodmínečně nutná přítomnost doprovodného plavidla.
21. Na palubě doprovodného plavidla musí být návodčí, jistící potápěč, obsluha plavidla a záložní dýchací přístroj.
22. Po dobu ponoru potápěčů se doprovodné plavidlo nesmí pohybovat motorickým pohonem /nebezpečí poranění lodním šroubem/.
23. Na potápěčských akcích většího rozsahu, nebo náročnějšího charakteru /klubovní soustředění, práce pod vodou apod./, musí být přítomen lékař, který má k dispozici křísící přístroj.
Při potápěčské akci musí být v místě akce neustále v pohotovosti vozidlo, jehož řidič je seznámen s nejkratší cestou do nejbližší nemocnice nebo dekompresní komory.
24. Pro stanovení výstupu je bezpodmínečně nutné používat dekompresní tabulky vydané Svazem potápěčů Svazarmu ČSSR.
25. Způsob výstupu musí být s potápěčem dohovoren předem. Při obtížích při výstupu je nutno zabezpečit lékařskou prohlídku a provést léčení v dekompresní komoře. Zpětné zanoření k opakování dekompresce nelze považovat za léčebnou metodu.
26. Při potápění do větších hloubek než 13 m, je bezpodmínečně nutná přítomnost dekompresní komory nebo znalost o jejím nejbližším umístění a použitelnosti.
27. Po potápění ve větších hloubkách a po delší době sestupu, musí potápěč zůstat minimálně 6 hodin pod dohledem lékaře /vedoucího potápěče/. Po tuto dobu nemá potápěč měnit nadmořskou výšku ani letět letadlem.
28. Potápění v zimních podmínkách /pod ledem/, mohou provádět výhradně potápěči vlastníci nejméně výcvikový kvalifikační stupeň Bronzový odznak.
29. Při potápění pod ledem musí být v otvoru ledu zakotveno kotevní /sestupné/ lano. Jestliže je znám předpokládaný směr potápění, doporučuje se v tomto směru vysekat několik záchranných otvorů, ve

kterých je vždy zakotveno další kotevní lano.

30. Pod ledem se smí potápět pouze potápěč a dýchacím přístrojem.
31. Potápěč musí být při potápění pod ledem vždy uvázan na signálním lanu, a to i za předpokladu, že se téhož sestupu účastní více potápěčů.
32. Je zakázáno potápět se mezi ledovými krami.
33. Je potřeba věnovat zvýšenou pozornost výstroji a výzbroji. Zvýšenou pozornost je potřeba věnovat hlavně plicní automaticce, aby se předešlo jejímu případnému zamrznutí a tím i selhání.
34. V okolí otvoru v ledu, jehož velikost je nejméně 2 x 2 metry, nesmí být led potřísán benzínem, naftou apod., aby nedocházelo k narušení ledu.
35. Potápění v zimních podmínkách je dovoleno do minus 15° C. Při nižších teplotách se smí provádět jen záchranné akce, při kterých se jedná o záchranu životů.
36. Každý potápěč-člen Svazu potápěčů Svazarmu ČSSR, musí mít průkaz potápěče, ve kterém jsou uvedeny záznamy o jeho zdravotním stavu, stupni výcviku, době strávené pod vodou /čistě časy/, záznamy o dosažených hloubkách a teplotě vody.
37. Před sestupem a při potápění musí mít potápěč pocit plné bezpečnosti a zdraví. V případě jakéhokoliv onemocnění /nachlazení, rýma, angína, lehký zánět horních cest dýchacích, podráždění středního ucha, pocitu celkové slabosti, psychické nevyrovnanosti je potápění zakázáno. K sestupu nesmí potápěče nikdo nutit. Také potápěč nemá přeceňovat své schopnosti a znalosti.
38. Potápěči jsou povinni hlásit vedoucímu akce - instruktorovi změny zdravotního stavu, překonané nemoci, nebo následky těchto nemocí.
39. Potápěč je povinen před sestupem přístroj a výstroj důkladně překontrolovat na suchu i ve vodě. Přístroj a výstroj může použít jen tehdy, je-li vše v naprostém pořádku.
40. Potápěči jsou povinni dodržovat při sestupu pokyny návodčího, stanovený plán jednotlivých úkolů, odpovídat na amluvený signál návodčího a přesně ho plnit.
41. Potápěč má zakázáno požívat alkohol po dobu 36 hodin před sestupem.
42. Součástí výstroje potápěče při sestupu musí být potápěčský nůž.

II. Pracovní potápění

1. Při pracovním potápění platí Všeobecná ustanovení Bezpečnostních směrnic.
2. Odborné práce při potápěčských akcích /např. ovládnání různých zařízení pro pobyt člověka pod vodou - zvon, potápěčská kabina, ponorka a používání pracovních zařízení-řezání plamenem, svařování a řezání elektrickým obloukem, práce destruktivního charakteru apod./, mohou provádět pouze potápěči-držitelé výcvikového kvalifikačního stupně nejméně Bronzový odznak, kteří mají oprávnění k provádění těchto prací.
3. Při pracích pod vodou musí být dodrženy bezpečnostní směrnice přepracované pro jednotlivé práce.
4. Při provádění potápěčských prací trvajících déle než 3 dny, při nichž se provádějí sestupy do hloubek větších než 13 metrů a vyžadující použití dekompresních tabulek je nutné, aby měli potápěči každý třetí den odpočinkový a nebyli v tento den určováni k sestupu. Je možno jim přidělit náhradní lehkou práci na hladině.
5. Při pracích v hloubkách větších než 13 m, je bezpodmínečně nutná přítomnost lékaře znalého problematiky potápění.
6. Před zahájením každého sestupu provádí lékař kontrolní vyšetření /tlak, teplota, tep, kontrola dutin apod./.
7. Lékař kontroluje čistý čas strávený potápěčem pod vodou, dává pokyn k výstupu potápěče. Počítá dekompresi podle časů strávených potápěčem pod vodou a určuje počet a délku dekompresních zastávek.
8. Při pracích v hloubkách větších než 13 m, musí být v místě prací přichystána dekompresní komora.
9. Potápěči pracující v hloubkách větších než 13 m, musí po posledním sestupu zůstat v dosahu dekompresní komory minimálně 6 hodin.
10. Vlastní potápěčské pracoviště musí být osvětleno. Osvětlení by mělo zabezpečovat možnost orientace potápěčů na pracovišti a umožňovat vizuální kontrolu potápěčů navzájem /dle viditelnosti ve vodě/.
11. Při použití jakýchkoliv elektrických spotřebičů ve vodě - pod vodou, mohou být tyto napájeny max. 24 V stejnosměrného napětí, nebo max. 12 V střídavého napětí.
12. Nejméně jeden ze dvou potápěčů musí mít s sebou pod vodou nezávislý zdroj světla /bateriovou svítilnu/.

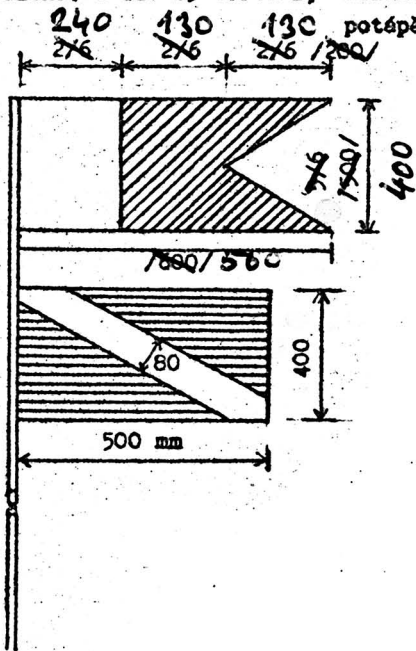
13. Na vlastním pracovišti musí být náhradní zdroj vzduchu, např. dýchačí přístroj /s automatikou/.
14. Spouštění pracovního nářadí na pracoviště se smí provádět pouze tehdy, je-li bezpečně zajištěno proti pádu.
15. Potápěči mají zakázáno vynášet jakékoliv předměty z pracoviště vlastní silou /nebezpečí vzniku vzduchové embolie/.

III. Tlakové láhve a zacházení s nimi

1. Při používání ocelových lahví na technické plyny, tedy i vzduch, je nutno se řídit ČSN 07 8305 a souvisejícími normami, které jsou uvedeny v této normě.

Plnění tlakových lahví pomocí vysokotlakého kompresoru může provádět jen osoba oprávněná k manipulaci s daným typem kompresoru a dodržující platnou normu ČSN pro tlakové nádoby. V případě, že dojde k úrazu nebo nehodě, provádí se šetření a zápis podle usnesení ÚV Svazarmu z roku 1966, uveřejněné v Bulletinu č.7/1966, který se nachází na ÚV Svazarmu.

Příloha: k čl. 15 odst. I, mezinárodní vlajka kód A *podle ON*
 potápěčská vlajka CMAS *platné 1.1.72*

legenda:

- bílá
- modrá
- červená

ÚČELOVÁ EDICE FV SVAZARMU ČSSR

Rídí Nina Erbenová

BEZPEČNOSTNÍ SMĚRNICE
PRO POTÁPĚNÍ VE SVAZARMU

Knižnice zájmové, branné technické a sportovní činnosti

Vydal FV Svazarmu ČSSR v roce 1972

Svaz potápěčů Československa

Bezpečnostní směrnice schválila Federální rada Svazu potápěčů Svazarmu
Československa 4. března 1972 a tímto datem nabývají platnosti

Obálku navrhl Jaroslav Veverka

Odpovědná redaktorka Nina Erbenová

TISKOVÉ A PROPAGAČNÍ SLUŽBY

OV SVAZARMU ČSR

Praha 1, Opeltalova 21, telefon 224594

189/72